

Związek Rzemiosła Polskiego

ul.Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +22 5044 397, tel/fax 5044 230 e-mail oswiata@zrp.pl www.zrp.pl

NO-I-130/20/11

Warszawa, 6 kwietnia 2011 r.

**Pani Katarzyna HALL
Minister Edukacji Narodowej
Al. J. Ch. Szucha 25,
00-918 Warszawa**

Szanowna Pani Minister

Związek Rzemiosła Polskiego otrzymał do zaopiniowania projekt *ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (projekt z dnia 9 marca 2011).

Przedstawiony projekt nowelizacji ustawy o systemie oświaty wprowadza zasadnicze zmiany w strukturze Instytucji oświatowych zajmujących się realizacją zadań systemu edukacji, a konsekwencji wprowadza nowy podział odpowiedzialności za te zadania.

Propozycje zmian dotyczą także nowej struktury szkół ponadgimnazjalnych, zmian w systemie egzaminowania, wprowadzenia nowych form edukacji zawodowej przewidzianych do realizacji przez szkoły i placówki oświatowe, nadzoru pedagogicznego, możliwości grupowania szkół wspólnie zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Zmiany są wielowątkowe i przewidziane do stopniowego wdrożenia w perspektywie kilku lat.

W myśl proponowanych zmian ma być utworzona instytucja Naczelnego Inspektora Jakości Edukacji wraz z siecią regionalnych środków oraz Krajowy Ośrodek Rozwoju Edukacji i Krajowy Ośrodek Jakości Edukacji. Projektowanym, nowym instytucjom oświatowym przypisuje się zadania, które do tej pory były wykonywane przez obecnie funkcjonujące instytucje tj. Centralną Komisję Egzaminacyjną, Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, Krajowy Ośrodek Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz kuratoria oświaty. Część zadań dotychczasowych instytucji przewiduje się przekazać do jednostek samorządu terytorialnego. Wprowadzenie zmian wg projektodawców ma spowodować poprawę systemu egzaminów zewnętrznych i efektywniejsze prowadzenie nadzoru pedagogicznego. Zadania obecnego kuratora oświaty przewiduje się przesunąć w części do jednostek samorządu terytorialnego i częściowo do mających powstać nowych instytucji: Regionalnych Ośrodków Jakości Edukacji. Takie podejście ma wpłynąć na rozwój lokalnej gospodarki oraz rynek pracy w danym regionie, gdyż dzięki temu, że jednostki samorządu terytorialnego najlepiej znają potrzeby lokalnego rynku pracy, będą miały większy wpływ na kształtowanie organizacji procesu edukacji w regionie.

W zadaniach przewidzianych dla nowych instytucji zajmujących się jakością edukacji całkowicie pominięto kwestie współpracy z organizacjami samorządu gospodarczego.

W ocenie środowiska i organizacji rzemiosła ten kierunek zmian utrwala proces degradacji kształcenia zawodowego na rzecz kształcenia ogólnego. Kwestia poziomu edukacji jest doceniana przez środowisko pracodawców i z satysfakcją przyjmowane są informacje o wynikach badań PISA, które ewidentnie wskazują na znaczny postęp, a nawet sukces, polskiej młodzieży, jeśli chodzi o poziom edukacji. W tej sytuacji wydaje się oczywiste, że priorytetowe działania powinny dotyczyć edukacji zawodowej. Na podstawie przedstawionego projektu takich refleksji nie ma.

Rodzą się poważne wątpliwości odnośnie losów kształcenia zawodowego oraz realizację istotnego celu (z zakładanych w zmianach systemowych) - zbliżenia edukacji do potrzeb pracodawców i rynku pracy, a tym samym szybszego reagowania przez system edukacji na potrzeby gospodarki. W projektowanych zmianach niemalże całkowicie pominięto organizacje pracodawców, których zaangażowanie do zadań systemu edukacji zawodowej może przynieść wymierne efekty w postaci większego zaangażowania pracodawców w proces szkolenia zawodowego, zwłaszcza w zakresie szkolenia praktycznego, praktyk zawodowych, staży i doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych.

Planowane instytucje oświatowe już nawet w swoich nazwach nie nawiązują do kształcenia zawodowego. W procesie debaty na temat zamierzonych kierunków reformy w systemie kształcenia zawodowego, a tego segmentu edukacji w głównej mierze miały dotyczyć zmiany, wielokrotnie podkreślano potrzebę wyeksponowania tej części edukacji. Do resortu edukacji przekazano wnioski o potrzebie powołania instytucji zajmującej się kształceniem zawodowym. Proponowane zmiany nie uwzględniają tych propozycji, co w ocenie środowiska pracodawców rzemieślników utrwala sytuację marginalizacji kształcenia zawodowego.

Jednym z głównych haseł, dotyczących reformy, głoszonych przez resort edukacji było doprowadzenie do tego, aby szkoła zawodowa stała się „szkołą pozytywnego wyboru”. W ocenie środowiska i organizacji rzemiosła proponowane w ustawie definicje rodzajów wykształcenia: podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze zawodowe i średnie (w tym technika, a więc także zawodowe) nie wpłyną na poprawę wizerunku, lecz utrwalać dzisiejszy „stygmatayczny” charakter zasadniczych szkół zawodowych. Zasadnicze szkoły zawodowe powinny mieścić się w ramach definicji: „wykształcenie średnie”, a nie stanowić wyodrębnionego rodzaju. Szkoły tego typu dają mają możliwość uzyskania świadectwa ukończenia trzyletniej szkoły zawodowej (o rozszerzonej podstawie programowej kształcenia ogólnego) oraz uzyskanie dokumentu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w postaci dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe lub świadectwa czeladniczego. Absolwenci tego typu szkół w głównej mierze zasilają kadry pracownicze przedsiębiorców prowadzących działalność w sferze usług i wytwarzania, bowiem większość zawodów istotnych z punktu widzenia potrzeb tego sektora gospodarczego przewidziana jest do kształcenia w zasadniczych szkołach zawodowych.

Tak, więc można ocenić, iż proponowane zmiany strukturalne w instytucjach oświatowych jedynie w niewielkim stopniu mogą wpłynąć na poprawę jakości i pozycji kształcenia zawodowego, które w zaleceniach KE określone jest, jako kluczowe i warunkujące rozwój gospodarczy. W obliczu postępującego niżu demograficznego kwestia ta nabiera bardzo istotnego znaczenia gdyż już dzisiaj odczuwalny jest brak wykwalifikowanych kadr w mikro i małych przedsiębiorstwach.

Środowisko rzemiosła wielokrotnie dało wyraz swego zaangażowania i gotowości większego zaangażowania się w realizację zadań systemu oświaty zawodowej. Stąd też projekt zmian w ustawie o systemie oświaty Związek Rzemiosła Polskiego przekazał do konsultacji sieci naszych organizacji. Na podstawie opinii i uwag przedstawiamy zostały skonstruowane propozycje następujących zmian w zapisach projektu przedmiotowej ustawy:

1) W Art.2 ust.2 pkt.4 – proponujemy po słowach: „...wiedzy ogólnej”, dodać słowo „**zawodowej**”.

Uzasadnienie – zapis artykułu identyfikuje rodzaje placówek, jakie obejmuje system oświaty m.in. są to „ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego” w definicji pominięto możliwość uzupełniania wiedzy zawodowej.

Analogiczne uzupełnienie proponujemy zastosować w art. 3 pkt 19) projektu

2) W Art. 5 ust. 22 proponujemy dopisać po słowach „... organizacji pozarządowe, **organizacje pracodawców**, lub”

Uzasadnienie – organizacje pracodawców w myśl przepisów nie podlegają przepisom ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie. Doprecyzowanie zapisu pozwoli na usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, jakie mogą powstać w momencie jego stosowania. Jednocześnie jednostki samorządu terytorialnego nie będą ograniczone w wyborze podmiotu, któremu (z określonym uzasadnieniem wynikającym z sytuacji w regionie) będą mogły zlecić zadania oświatowe. Pozwoli to na wykorzystanie potencjału regionalnych organizacji pracodawców.

3) W Art. 9 ust. 1 pkt 3a proponujemy dopisać po słowach „ ..., a także dalsze kształcenie **w technikum uzupełniającym** lub liceum ogólnokształcącym ...”

Uzasadnienie – Likwidacja uzupełniających techników jest wymuszeniem zmiany naturalnej ścieżki kształcenia zawodowego absolwenta zasadniczej szkoły zawodowej, który będzie mógł kontynuować naukę jedynie w kierunku kształcenia ogólnego, a nie zawodowego. Likwidacja możliwości, absolwentom zasadniczych szkół zawodowych, możliwości kontynuowania nauki w Technikach Uzupełniających oznacza dalszą deprecjację kształcenia zawodowego. Ten typ szkoły dla młodzieży z dobrze wykształtowanymi umiejętnościami praktycznymi (technicznymi) jest doskonałym pomostem do uzupełnienia wiedzy ogólnej i zawodowej, w celu przejścia przez maturę do wyższej uczelni technicznej. Likwidacja tej ścieżki rozwoju zawodowego będzie, więc negatywnie rzutowała na poziom przygotowania młodzieży podejmującej naukę na uczelniach wyższych – zwłaszcza politechnicznych. Dlatego też proponujemy zachowanie w strukturze szkół ponadgimnazjalnych technikum uzupełniającego. Odpowiadając na argument Ministerstwa Edukacji Narodowej, że jest to forma ciesząca się coraz mniejszym zainteresowaniem – proponujemy pozostawić tę możliwość w szkołach niepublicznych. Pozwoli to elastyczne tworzenie oferty edukacyjnej w regionie zgodnej z potrzebami młodzieży i lokalnego rynku pracy.

4) W Art. 9a pkt 9 proponujemy nadać brzmienie: „uczniowie szkół prowadzących kształcenie zawodowe są obowiązani przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji ***lub egzaminu czeladniczego organizowanego na podstawie ustawy o rzemiośle***”.

Uzasadnienie – zmiana ta uszczegółowi okres zakończenia kształcenia w zawodzie lub danej kwalifikacji. Celem kształcenia w szkole prowadzącej kształcenie zawodowe jest uzyskanie świadectwa ukończenia szkoły oraz dokumentu potwierdzającego kwalifikacje w postaci dyplomu potwierdzającego kwalifikacje lub świadectwa czeladniczego. Zobowiązanie to będzie mobilizowało uczniów do zgłaszania się na odpowiedni rodzaj egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

5) W Art.10 ust.1 proponujemy po słowach „...”, liceum ogólnokształcącego dodać ***„zasadniczej szkoły zawodowej”***

Uzasadnienie – System egzaminów eksternistycznych powinien obejmować każdy typ szkoły, który występuje w systemie, a więc także zasadniczą szkołę zawodową. Dlaczego eliminuje się ten typ szkoły z systemu egzaminów eksternistycznych, w której kształcą się wykwalifikowane kadry do pracy na stanowiskach wymagających potwierdzonych kwalifikacji? Takie podejście daje wrażenie małego znaczenia tego typu szkoły, co jest odbierane, jako kolejna próba deprecjacji szkoły zawodowej.

6) W Art. 10 ust. 3 proponujemy dopisać po słowach „...regionalny ośrodek kształcenia jakości edukacji ***lub uzyskać świadectwo czeladnicze, po zdaniu egzaminu przed komisją egzaminacyjną izby rzemieślniczej***”.

Uzasadnienie – doprecyzowanie zapisu pozwoli na usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, jakie mogą powstać w momencie jego stosowania. Egzaminy czeladnicze przeprowadzane na podstawie ustawy o rzemiośle są także egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje zawodowe.

7) W Art. 11 ust 1 proponujemy dopisać po słowach „... służb społecznych, ***izby rzemieślnicze*** oraz regionalne ośrodki jakości edukacji, są dokumentami urzędowymi”

Uzasadnienie – uzupełnienie tego zapisu ma na celu wyjaśnienie wątpliwości interpretacyjnych, jakie mogą powstać przy ocenie dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe wydawanych przez izby rzemieślnicze, na podstawie ustawy o rzemiośle.

8) W Art. 11 ust. 2 proponujemy wykreślenie tekstu od myślnika tj. „...- ***uwzględniając konieczność...***”

Uzasadnienie – zapis zbędny, gdyż wiążąca jest wysokość opłaty skarbowej.

9) W Art.11a proponujemy zmianę podziału szkół: nie cztery rodzaje wykształcenia, a trzy tj. wykształcenie podstawowe, wykształcenie gimnazjalne i wykształcenie średnie. Wyodrębniona zasadnicza szkoła zawodowa, jako odrębny rodzaj wykształcenia utrwała marginalizację tego typu szkoły. Zasadnicza szkoła zawodowa przewidziana jest do trzyletniego okresu kształcenia (tak jak liceum) i absolwenci mogą uzyskać, zarówno świadectwo ukończenia szkoły, jak też dokument potwierdzający kwalifikacje zawodowe w postaci dyplomu

potwierdzającego kwalifikacje lub świadectwa czeladniczego. Nie ma uzasadnienia, aby ten rodzaj szkoły nie był średnim wykształceniem podobnie, jak tego typu szkoły są uznawane w kategorii średniego wykształcenia w innych krajach np. Niemcy, Austria. (dodatkowe uzasadnienie w początkowych uwagach)

10) W Art. 17 ust 5 proponujemy dopisać zdanie „**w odniesieniu do szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe Rada Powiatu ustala sieć tych szkół po konsultacjach z organizacjami pracodawców**”.

Uzasadnienie – zapis doprecyzowujący, w naszej ocenie opinia pracodawców jest niezbędna, gdyż stanowi istotny element działań mających na celu dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb dynamicznie rozwijającej się gospodarki.

11) W Art. 24 ust. 2 proponujemy następujące brzmienie:

„Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określi **po konsultacjach z reprezentatywnymi organizacjami pracodawców w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080 z późn. zm.)**, także typy szkół ponadgimnazjalnych, w których może odbywać się kształcenie w danym zawodzie, zawody i kwalifikacje, które mogą być nauczane na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, ministrów właściwych dla poszczególnych zawodów oraz obszary zawodowe (branże), do których są przypisane zawody.”

Uzasadnienie – zapis doprecyzowujący, w naszej ocenie opinia pracodawców jest niezbędna, gdyż stanowi istotny element działań mających na celu dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki.

12) W Art. 31 pkt 5 proponujemy dopisać po słowie „...organizacjami” tekst „**w tym organizacjami pracodawców reprezentatywnymi w Komisji Trójstronnej ds. Społeczno - Gospodarczych**”.

Uzasadnienie – doprecyzowanie zapisu pozwoli na usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, jakie mogą powstać w momencie jego stosowania. Włączenie organizacji pracodawców będzie miało pozytywny wpływ na kształtowanie lokalnej polityki oraz realizację zadań z zakresu kształcenia zawodowego z uwzględnieniem potrzeb lokalnej gospodarki i rynku pracy.

13) W Art. 39 ust 5 proponujemy dopisać po słowach „... z potrzebami rynku pracy i strategią rozwoju województwa oraz **zasięgnięcie opinii pracodawców reprezentatywnych w Komisji Trójstronnej ds. Społeczno - Gospodarczych**”.

Uzasadnienie – w naszej ocenie opinia pracodawców jest niezbędna, gdyż są oni jedną z grup bezpośrednio zainteresowanych w kształtowaniu bieżących potrzeb lokalnego rynku pracy i stanowi istotny element działań mających na celu dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb dynamicznie rozwijającej się gospodarki. W tej sytuacji konsultacje dyrektora szkoły z organizacjami pracodawców odnośnie ustalenia zawodów, w których szkołą ma prowadzić kształcenie wydaje się oczywistym i pomocnym, odnośnie trafnego wyboru pod kątem regionalnych potrzeb i możliwości lokalnego środowiska pracodawców.

14) W Art. 62 b proponujemy dodać pkt 5 w brzmieniu „**Centrum kształcenia zawodowego współpracuje z organizacjami samorządu gospodarczego, organizacjami pracodawców reprezentatywnymi w Komisji Trójstronnej ds. Społeczno – Gospodarczych, a także z osobami prawnymi prowadzącymi działalność statutową w zakresie oświaty i wychowania**”.

Uzasadnienie – zapis pozwoli nie tylko na bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami organizacyjno – finansowymi, ale również przyczyni się do efektywniejszego wykorzystania kapitału ludzkiego w danym rejonie. Włączenie organizacji pracodawców zwiększy efektywność działalności centrów kształcenia zawodowego i stanowi logiczne powiązanie placówki prowadzącej kształcenie zawodowe z potencjalnymi odbiorcami jej „produktów” – absolwentów.

15) W Art. 68a – dlaczego w delegacji do rozporządzenia MEN przewiduje się „możliwość” określenia trybu odpłatności dla kształcenia w formach pozaszkolnych, skoro zgodnie z art.16a ustawy (poprawka nr 22) projektu) – „uczęszczanie na zajęcia realizowane w formach pozaszkolnych” uznaje się za spełnienie obowiązku szkolnego (w okresie do 18 roku życia). Zakładanie możliwości wprowadzenia odpłatności dla pozaszkolnych form edukacji narusza konstytucyjne prawo do bezpłatnej nauki do 18 roku życia.

16) W Art. 70b ust. 2 nadać treść: Wysokość kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika wynosi:

- 1) **w przypadku nauki zawodu - 8081 zł przy okresie kształcenia wynoszącym do 36 miesięcy;**
- 2) **w przypadku przyuczenia do wykonywania określonej pracy – 254 zł za każdy pełny miesiąc kształcenia.**

Uzasadnienie – po wdrożeniu systemu dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników jednokrotnie dokonano waloryzacji kwot (waloryzacja przewidziana w ustawie). Obecnie kwota dofinansowania wynosi 8080,77 zł przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy przy pierwotnie zapisanej kwocie 7 645 zł, a w przypadku przyuczania 253,68 zł przy pierwotnie zapisanej w ustawie kwocie. Zasadne, zatem jest wpisanie wysokości kwot obecnie wypłacanych (po waloryzacji), bowiem waloryzacja przewidziana jest dopiero począwszy od 1 stycznia 2013 r. Pozostawienie kwot w wysokościach przyjętych z obowiązującej ustawy będzie oznaczało obniżenie kwot dofinansowania wypłacanego pracodawcom w związku z realizacją praktycznej części programu nauczania w zasadniczej szkole zawodowej. Należy tu zaznaczyć, że ta forma rekompensaty dla pracodawców części kosztów kształcenia w istocie odciąża budżet oświatowy, bowiem jest finansowana ze środków Funduszu Pracy.

Ponadto w zapisach Art. 70b przy okazji tak dużej nowelizacji ustawy proponujemy uwzględnić zmiany, które wcześniej Związek Rzemiosła Polskiego zgłosił do resortu edukacji, bo obecne zapisy ustawy wywołują rozbieżności interpretacyjne i prowadzą do niepokoju społecznego tj.

- a) W Art. 70b. ust1. pkt.7 - proponujemy, aby 3 miesięczny okres przewidziany na złożenie wniosku o dofinansowanie kosztów kształcenia był liczony od terminu zdania egzaminu kończącego naukę zawodu lub przyuczenia, a nie terminu przyjętego w umowie o pracę. Przyjęcie tego rozwiązania pozwoli na ujednolicenie podejścia jednostek samorządu

terytorialnego w procesie podejmowania decyzji w sprawie wniosku o dofinansowanie kosztów kształcenia.

b) W Art.70b ust.1 pkt. 7 – proponujemy w miejsce ppkt.3) wpisać:
„zaświadczenie potwierdzające zdanie egzaminu kończącego przygotowanie zawodowe lub kopię dyplomu, świadectwa lub zaświadczenia po egzaminie sprawdzający”.

Uzasadnienie – dokumenty dotyczące przygotowania pedagogicznego oraz kopia umowy są w dyspozycji pracodawcy, ale świadectwo lub dyplom po zdanym egzaminie są własnością absolwenta. Jedynie dobra wola absolwenta przygotowania zawodowego decyduje o tym, czy dokument taki będzie udostępniony, często już byłemu pracodawcy (np. w przypadku wyjazdu absolwenta z kraju pracodawca nie jest w stanie wypełnić tego obowiązku), a tym samym nie może złożyć wniosku o dofinansowanie kosztów związanych z wykształceniem młodocianego. - Biorąc to pod uwagę proponujemy przyjąć, że mogą dokumenty, albo zaświadczenia potwierdzające zdanie egzaminu, wystawione przez uprawnioną do przeprowadzenia instytucję.

17) W Art. 78e, 78g, ust 2 dopisać pkt **„współpracuje z organizacjami samorządu gospodarczego, organizacjami pracodawców reprezentatywnymi w Komisji Trójstronnej ds. Społeczno – Gospodarczych”.**

Uzasadnienie – zapis pozwoli nie tylko na bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami organizacyjno – finansowymi, ale również przyczyni się do efektywniejszego wykorzystania kapitału ludzkiego w danym rejonie. Włączenie organizacji samorządu gospodarczego zwiększy skuteczność działań zarówno Krajowego Ośrodka Jakości Edukacji, jak też Regionalnych Ośrodków Jakości Edukacji zwłaszcza w zakresie realizacji zadań związanych z kształceniem zawodowym. Takie rozwiązanie zwiększy odpowiedzialność organizacji pracodawców i samych pracodawców za kształcenie zawodowe oraz będzie stanowiło autentyczne włączenie w działania mające na celu poprawę efektywności kształcenia zawodowego, zwłaszcza w zakresie praktyk zawodowych, staży, praktycznej nauki zawodu oraz doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych.

18) W Art. 78t po ust. 2 dodać dodatkowy ust. w brzmieniu ;

„Do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe może zostać wpisana osoba, która została powołana do komisji egzaminacyjnej na podstawie przepisów ustawy o rzemiośle”.

Uzasadnienie ustawa o rzemiośle przewiduje określenie warunków, jakie muszą spełnić kandydaci na członków komisji przeprowadzających egzaminy potwierdzające kwalifikacje zawodowe tj. egzaminy czeladnicze i egzaminy mistrzowskie. Osoby, takie muszą posiadać: co najmniej wykształcenie średnie (wyższe w przypadku przewodniczącego komisji), co najmniej dyplom mistrzowski w zawodzie, w którym powołana jest komisja, odpowiedni staż pracy (długość uzależniona od rodzaju dokumentu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, ukończone szkolenie dla instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz ukończone szkolenia dla członków komisji egzaminacyjnych. Warunki te wydają się być słuszne z uwagi na odpowiedzialność komisji egzaminacyjnej, której ocena jest podstawą do wydania przez izbę rzemieślniczą państwowego dokumentu potwierdzającego

kwalifikacje zawodowe w postaci świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego.

19) W Art. 78t ust.2 Rodzą się wątpliwości na tle warunków określonych dla egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Wobec osób, które mogą być wpisane do ewidencji egzaminatorów całkowicie pominięto wymagania odnośnie kwalifikacji zawodowych. Oznacza to, że egzaminatorem może zostać każda osoba, która posiada 3-letni staż pracy w zawodzie, którego dotyczy egzamin, ma ukończone szkolenie dla kandydatów na egzaminatorów oraz korzysta z praw publicznych i nie była skazana prawomocnym wyrokiem. W istocie w procesie potwierdzania kwalifikacji zawodowych będą uczestniczyły osoby, które same nie posiadają żadnych dokumentów potwierdzających ich kwalifikacje zawodowe. Z punktu widzenia jakości i poziomu egzaminów zawodowych nie jest to uzasadniona propozycja.

20) W Art. 78t ust. 2 ppkt.3 proponujemy zastąpić słowo „...zbliżonym” na sformułowanie „... **wchodzącym w zakres zawodu którego dotyczy egzamin**”
Uzasadnienie – w naszej ocenie określenie „zawód zbliżony” jest nieprecyzyjne i posiada duży margines interpretacyjny.

21) W Art. 78y ust 2 dopisać ppkt 5 „**współpracuje z organizacjami samorządu gospodarczego, organizacjami pracodawców reprezentatywnymi w Komisji Trójsłonnej ds. Społeczno – Gospodarczych**”.

Uzasadnienie – zapis pozwoli nie tylko na bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami organizacyjno – finansowymi, ale również przyczyni się do efektywniejszego wykorzystania kapitału ludzkiego w danym rejonie. Włączenie organizacji pracodawców pozwoli na wykorzystanie lokalnego potencjału organizacji, które w procesie informacji edukacyjno-zawodowej mogą odegrać bardzo pozytywną rolę.

22) W Art.80 ust.8 – Na tle proponowanego zapisu rodzi się pytanie: dlaczego szkoły prowadzone, nie przez jednostkę samorządu terytorialnego, lecz przez osobę prawną lub osobę fizyczną, które prowadzą kwalifikacyjne kursy zawodowe mogą otrzymać dotację tylko za tych uczniów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodową, w sytuacji gdy takiego warunku nie postawiono szkołom prowadzonym przez jednostki samorządu terytorialnego? Jakość kształcenia mierzona jest efektami uczenia, które ocenia się w procesie egzaminu, a zasada finansowania powinna na równi dotyczyć wszystkie szkoły, które działają zgodnie z przepisami ustawy. Wszystkie szkoły poddawane są tej samej procedurze oceny. Takie podejście tworzy uprzywilejowaną sytuację dla szkół JST, a więc godzi zasadę równości podmiotów.

23) W Art. 90 ust.10 – uwaga: dlaczego szkoły niepubliczne, które prowadzą kwalifikacyjne kursy zawodowe mogą otrzymać dotację tylko za tych uczniów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodową, w sytuacji gdy takiego warunku nie postawiono szkołom publicznym? Jakość kształcenia mierzona jest efektami uczenia, które ocenia się w procesie egzaminu, a zasada finansowania powinna na równi dotyczyć wszystkie szkoły, które działają zgodnie z przepisami ustawy. Wszystkie szkoły poddawane są tej samej procedurze oceny. Takie podejście tworzy uprzywilejowaną sytuację dla szkół JST, a więc godzi zasadę równości podmiotów.

Przekazując powyższe uwagi i propozycje zmian zapisów w projekcie ustawy o systemie oświaty, Związek Rzemiosła Polskiego, jako ustawowy wyraziciel opinii środowiska rzemieślników - mikro i małych przedsiębiorstw, wyraża nadzieję, iż staną się one obiektem wnikliwej analizy. Zgłoszone propozycje są wyrazem troski o przyszłość polskiej edukacji. Działając w duchu odpowiedzialności społecznej mamy nadzieję, że zaangażowanie i wkład środowiska rzemieślniczego i jego organizacji w tworzenie rozwiązań sprzyjających wszystkim interesariuszom systemu edukacji znajdzie w resorcie uznanie i zrozumienie.

Należy zaznaczyć, że organizacje rzemiosła w istocie uczestniczyły i uczestniczą w realizacji zadań systemu kształcenia zawodowego. Dzisiejsza epoka to czas intensywnych zmian, ale nie powinny one prowadzić do osłabiania tego, co wypracowano z ogromnym zaangażowaniem społecznym i co dzisiaj możemy określić, jako dorobek polskiej kultury edukacyjnej. Szkolenie zawodowe z udziałem rzemiosła jest swojego rodzaju modelem, który potrafi elastycznie odpowiadać na zmiany gospodarcze i dlatego współpraca polskiego rzemiosła ze szkolnictwem zawodowym jest dzisiaj obiektem żywego zainteresowania krajów UE. Związek Rzemiosła Polskiego jest aktywnym członkiem w Komitecie szkoleniowym UEAPME, posiada także przedstawicieli w CEDEFOP i ACVT (komitet doradczy ds. kształcenia zawodowego, gdzie reprezentuje interesy polskich pracodawców).

Przedstawione pytania i wątpliwości są związane wyłącznie z troską o to, aby kształcenie zawodowe znalazło swoje właściwe miejsce w systemie edukacji i było dobrym źródłem wykwalifikowanych kadr dla mikro i małych przedsiębiorstw, stanowiących główny potencjał polskiej gospodarki.

Z wyrazami szacunku

Jerzy Bartnik
Prezes Związku Rzemiosła Polskiego